

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара в рамках налагодження державно-приватного партнерства 12 лютого уклав меморандум про співпрацю із Центром медичної та соціально-педагогічної реабілітації Dnipro Sensory World.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ТА БЕЗМЕЖНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Ольга Соколенко та Анна Кириченко підписали меморандум про співпрацю ДНУ та Центру медичної та соціально-педагогічної реабілітації Dnipro Sensory World

Меморандум про взаємодію у сфері підтримки дітей і молоді з особливими освітніми потребами, яким необхідна інклюзивна форма навчання, підписали виконувачка обов'язків ректора ДНУ, докторка юридичних наук Ольга Соколенко й директорка Центру, кандидатка юридичних наук Анна Кириченко. Головною метою цього надзвичайно важливого із соціальної точки зору кроку є організація роботи та кураторство такого інклюзивного освітньо-реабілітаційного кластеру, де при взаємодії багатьох фахівців були би створені найкращі умови для розвитку молоді з особливими освітніми потребами. «Для нас цінно, аби такі діти в сучасному світі відчували, що їм максимально надаються необхідні освітні послуги на рівні з усіма іншими дітьми. І задля цієї високої мети ми плануємо залучити зусилля та увесь багаторічний досвід спеціалістів різних факультетів нашого університету», – відзначила під час підписання Меморандуму Ольга Леонідівна.

Увага університетської громади ДНУ до цього актуального освітнього напрямку співзвучна із глобальними тенденціями сучасного світу. Адже робота з такими дітьми завжди є перевіркою суспільства на людяність. Зважаймо, що серед нас, дійсно, можуть бути люди з особливими потребами, однак точно не існує людей з обмеженими можливостями! На щастя, у Дніпровському національному університеті можна знайти чимало небайдужих людей, які щиро переймаються проблемами таких студентів і прагнуть допомогти

їм успішно інтегруватися та соціалізуватися. Відтак, у нашому університеті вже напрацьований певний позитивний досвід інклюзивного навчання, є приклади успішної реалізації цих студентів у житті.

Зокрема, за минулі роки в ДНУ були створені додаткові умови для підготовки дітей з інклюзією й щороку вони покращуються. Нині в нашому університеті на I-IV курсах навчаються 115 студентів з особливими освітніми потребами, для яких доступні усі ресурси ДНУ – як у навчальній та позанавчальній роботі, так і в рамках благодійної волонтерської допомоги. Вивченням специфіки адаптації та вдалої підготовки таких студентів уже 15 років займаються спеціалісти факультету психології та спеціальної освіти. Саме фахівці кафедри педагогіки та спеціальної освіти наразі володіють вагомими доробками як у сфері безпосередньої допомоги дітям з інклюзією, так і у сфері консультації сімей чи взаємодії із профільними спеціалістами – реабілітологами, корекційними педагогами, логопедами, медичними пра-

Фахівчині ДНУ Зоя Бондаренко, Людмила Ніколенко та Єлизавета Фаузі – про університетський досвід роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

цівниками. Однак у наших педагогів усе ще залишається чималий спектр напрямків для подальшого опанування супроводу інклюзивного навчання та розширення співробітництва в цій галузі.

Одним із таких соціальних проєктів є співпраця із Центром медичної та соціально-педагогічної реабілітації Dnipro Sensory World – в особі його ідейної натхненниці Анни Кириченко. Колишня випускниця ДНУ, а нині директорка оздоровчого центру з гармонійного роз-

витку дітей з інклюзією якраз і виступила ініціаторкою спільного проєкту. «Як і кожна свідомо колишня студентка та випускниця я уважно стежу за подіями в альма-матер. Тому після ознайомлення зі стратегією розвитку рідного університету я була приємно вражена, що така соціальна складова, як інклюзивна освіта, у ДНУ є однією з провідних. Позаяк нас дуже хвилює подальша професійна доля таких дітей, Центр зацікавлений у проведенні профорієнтаційних заходів для молоді з інклюзією, а також у наданні якісної консультативної допомоги для їхніх батьків. Усе для того, аби ця особлива категорія абітурієнтів змогла щонайбільше уникнути дискомфорту в майбутньому навчанні. Так само, вболіваючи за те, щоби права молоді з інклюзією дотримувалися у повному обсязі, ми пропонуємо колегам з ДНУ співпрацю в урегулюванні на законодавчому рівні деяких колізій та прогалин у Законі України «Про освіту» щодо особливостей доступу до освітніх послуг осіб з особливими освітніми потребами», – розповіла Анна Володимирівна.

«До прикладу, на факультеті медичних технологій діагностики та реабілітації нині навчаються четверо студентів з порушенням слуху. Звичайно, ми намагаємося їм допомогати, розуміючи, що у них можуть виникати деякі труднощі. Практично для нас це означає, що цим дітям потрібно лише приділити трохи більше уваги, аби вони відчували себе на рівні з іншими. Водночас ми турбуємося про те, аби показати усім студентам, що маємо однаково ставитися до особливостей дітей, виявляючи їм підтримку та розуміння. І ми вже бачимо, наскільки ефективно в такий спосіб вирішуються освітні й тонкі психологічні моменти в студентському колективі нашого факультету», – навила приклад заступниці декана факультету медичних технологій діагностики та реабілітації, кандидатки медичних наук Єлизавети Фаузі.

Закінчення на 2-й стор.

**11 ЛЮТОГО –
ДЕНЬ
жінок і дівчат
У НАУЦІ**

День жінок і дівчат у науці був заснований рішенням Генеральної Асамблеї ООН «для того, щоб досягти повного і рівного доступу жінок і дівчаток до науки, а також забезпечити гендерну рівність і розширення прав і можливостей жінок і дівчат».

За даними ЮНЕСКО (2014–2016 рр.), лише третина студенток вибирають галузі, пов'язані зі STEM у вищій освіті. У всьому світі кількість жінок-студенток є особливо низькою в галузі ІКТ (3%), природничих наук, математики та статистики (5%), а також у галузі інженерії, виробництва та будівництва (8%).

В Україні жінки-науковиці становлять 46% від загальної кількості учених. Потужно представляють науку й наші прекрасні колеги – професорки і доцентки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Науковиці ДНУ досягли видатних результатів у всіх без винятку галузях науки: від філології – до матеріалознавства, від психології – до комп'ютерних наук, від медицини – до ракетобудування. Наші жінки входять до складу Національної академії наук України та галузевих академій:

- Ірина АРШАВА – член-кореспондент Академії медично-технічних наук України;
 - Тетяна ГВІНІАШВІЛІ – член-кореспондент Академії економічних наук України;
 - Тетяна ГРИНЬКО – академік Академії економічних наук України;
 - Оксана ЄЛІСЄЄВА – академік Академії економічних наук України;
 - Любов ЗЕЛЕНСЬКА – академік Академії наук вищої освіти України;
 - Олена КІСЕЛЬОВА – член-кореспондент Національної академії наук України;
 - Анастасія МОГИЛОВА – академік Академії економічних наук України;
 - Єлеонора НОСЕНКО – член-кореспондент Академії педагогічних наук України;
 - Олена СУХОВА – академік Академії наук вищої освіти України;
 - Тетяна ШЕВЧЕНКО – академік Академії наук вищої освіти України.
- Почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України» удостоєні Тетяна ГРИНЬКО, Олена КІСЕЛЬОВА та Ірина ПОПОВА.

Буквально напередодні свята до університету надійшла приємна звістка з Міністерства освіти і науки: затверджені рішення спеціалізованих вчених рад щодо присудження наукових ступенів докторів наук Ользі ПРИТОМАНОВІЙ і Тетяні ГІЛЬОРМЕ. А продовжує справу наших високошанованих колег молоді – науковий ступінь докторки філософії в нашому університеті здобуває 121 аспірантка.

Шлях наукового пошуку не буває легким, але він винагороджує дослідницю радістю відкриття незвіданого, задоволенням від підтвердження смислової гіпотези, визнанням у науковій спільноті.

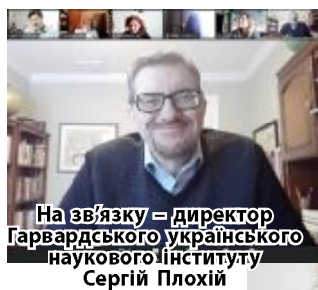
Бажаємо вам, наші чарівні науковиці, творчої наснаги, невичерпної енергії, дослідницької інтуїції та осяяння!

**Ольга СОКОЛЕНКО,
в. о. ректора, професорка
Сергій ОКОВИТИЙ,
проректор з наукової роботи, професор**

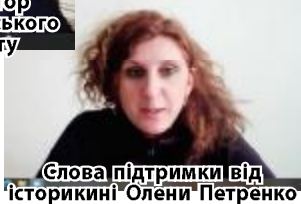
Сучасне повсякдення неможливо уявити без гаджетів, роль яких у нашому житті дедалі зростає. Не лишилась осторонь цього процесу й історична наука. Діджиталізація історичного простору призвела до появи цілої низки інформаційних ресурсів, які за своїм змістом викликають інтерес не лише у фахівців, але й тих, хто цікавиться історією.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ІСТОРІЇ

Діджиталізація відкрила й нову сторінку публічної історії, адже просвітницькі ініціативи науковців стали набагато доступнішими широкому колу користувачів. Кращі практики діджитал історії зібрані та представлені на сайті Digital History Network. Поміж них є і проєкт істориків нашого університету «Безборонні жертви». 19 лютого відбулася офіційна презентація сайту – науково-просвітницької платформи, присвяченої долі психічнохворих та медичного персоналу в роки нацистської окупації.

На зв'язку – директор Гарвардського українського наукового інституту Сергій Плохій

Слова підтримки від історикині Олени Петренко

Стадника у Другому історичному хакатоні в листопаді минулого року. Переможці отримали фінансову підтримку на створення науково-просвітницької платформи, присвяченої долі психічнохворих та

медичного персоналу в роки нацистської окупації.

На виконання проєкту відводилося два місяці. За цей час учасникам вдалося реалізувати поставлені завдання, а саме зібрати архівний матеріал, здійснити експедиції на місця масового знищення психічнохворих, створити відеоконтент.

У результаті роботи з'явився сайт Memory of Victims. На ньому розміщено відеоматеріали з експедицій, копії розсекречених архівів КДБ, інтерв'ю з представниками експертних спільнот: істориками та психіатрами, інтерактивна карта, біографії медичних працівників. Особливо вирізняється рубрика, в якій актори зачитували фрагменти показів та листів із архівно-кримінальних справ.

Враженнями від сайту на презентації поділилися Гелінада Грінченко – професорка Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна та Олена Петренко – історикиня, викладачка Рурського університету в м. Бохум.

Закінчення на 2-й стор.

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ТА БЕЗМЕЖНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Команда студентів Центру соціальних ініціатив і волонтерства ДНУ – організатор благодійної акції «Дитячий супермаркет» у дитячому будинку-інтернаті на Чичеріна, 57. 2017 р.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Про досвід інших факультетів ДНУ в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами розповіли також деканеса біолого-екологічного факультету, докторка біологічних наук Олена Севериновська, декан факультету психології та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук Дмитро Волков, завідувачка кафедри педагогіки та спеціальної освіти, кандидатка педагогічних наук Людмила Ніколенко та

керівниця Центру соціальних ініціатив та волонтерства ДНУ, кандидатка педагогічних наук Зоя Бондаренко.

До слова, не стоять осторонь проблем інклюзії студенти біолого-екологічного факультету. За словами деканеси Олени Севериновської, вони не лише тісно співпрацюють зі спеціалістами факультету психології та спеціальної освіти, а й самі активно беруться вивчати тему інклюзивного навчання. «У нас уже є досвід, коли студенти-біологи захищали магістерські роботи, досліджуючи з точки зору психофізіологічних підходів феномени дислексії і дисграфії, а також методи їх корекції», – розповіла Олена Вікторівна.

Зацікавленість студентів різних фахів інклюзією підтверджує й кандидатка педагогічних наук Зоя Бондаренко. «Нам дуже приємно, що, окрім студентів нашого факультету, які навчаються за профілем «Спеціальна освіта», пи-

танними інклюзії цікавляться також студенти спеціальності «Середня освіта» з інших факультетів – біологи, історики тощо. Зараз у якості вибіркової дисципліни вони активно обирають для вивчення наш новий курс на тему психологічного супроводу та особливостей роботи з родинами із дітьми з особливими освітніми потребами.

Багато студентів з усього університету очолюють волонтерами нашого Центру соціальних ініціатив та волонтерства, долучаючись до допомоги дітям із особливими потребами та їхнім батькам. Справі створення толерантного освітнього середовища ми залюбки навчаємо усіх бажуючих, адже добре розуміємо, що надати якісну фахову допомогу цій особливій категорії дітей без спеціальної підготовки, певних знань, навичок та умінь просто не-

Пошук ідей для реалізації спільних проєктів

можливо», – зазначила Зоя Петрівна.

Також програмою Меморандуму передбачена потужна співпраця ДНУ з реабілітаційним центром *Dnipro Sensory World* у сфері спільних благодійних заходів, спрямованих не лише на збір коштів для дітей з інклюзією, а й на виховання толерантного ставлення до них в українському суспільстві.

Олеся ДОЦЕНКО,
ІАА «УНІ-прес»

НАМ ЛИШЕ 50

Пам'ять постійно повертає нас до золоті пори студентства. Мені пощастило навчатися в буремні шістдесяті роки з їхнім справжнім культом книги, сумлінним ставленням до навчання, прагненням стати фахівцями-істориками. Так трапилося, що я є представником першого випуску відновленого 18 червня 1971 р. історичного факультету Дніпропетровського державного університету. У спогадах віддзеркалились унікальні постаті відомих учених-істориків: завідувача кафедри історії СРСР та УРСР (1966-1986), професора Дмитра Пойди; завідувача кафедри загальної історії (1966-1972), професора Валентина Борщевського. Вразили глибоким змістом яскраві лекції на той час доцентів Ірини Ковальової, Миколи Ковальського, Володимира Крутікова. Детальніше про віхи історії нашого факультету можна довідатися з фундаментального науково-довідкового видання «Історичний факультет Дніпропетровського національного університету (1918-2018)», що вийшло у 2020 р. за редакцією декана історичного факультету, професора Сергія Світленка.

2016 р. Традиційна зустріч випускників історичного факультету 1971 року

Саме історичний факультет нашого університету надав своїм вихованцям широкі можливості в реалізації різноманітних творчих планів. Серед плеяди наших знаних випускників – д-р іст. наук, проректор ДНУ з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді (1999-2019), директор Центру гуманітарних проблем освіти та виховання молоді ДНУ (з 2019 р.) Валентин Іваненко, який створив власну школу соціально-політичної історії України ХХ ст.; д-р іст. наук, професор Юрій Мицик –

фахівець із джерелознавства історії України, археограф, завідувач відділу Інституту української історії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, дослідник історії України козацької доби; д-р екон. наук, професор Борис Холод – засновник та президент Університету ім. А. Нобеля.

Нам у 2021 році виповниться тільки п'ятдесят, а це – золотий вік інтелектуального розквіту і трудової звитяги!

В'ячеслав МИРОНЧУК,
випускник 1971 року, доцент кафедри
східноєвропейської історії

КРИЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ

Вівайт!

*Як швидко роки промайнули,
Вони, як повінь навесні.
Та про святе не забували
І музи Кліо ми вірні!*

*Цей рік історики чекали.
Нам в червні буде п'ятдесят!
Наш факультет ми відновили,
Всім, хто в строю, –
завжди вівайт!*

*Ми відбулись, нас поважують,
В столиці знають і в Дніпрі,
Є доктори і кандидати,
Та юловне – ми Вителі!*

*І стільки буде сил, наснаги,
Ми правду захищали, геть.
Святі слова нас об'єднали.
Historia magistra vitae est!*

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ІСТОРІЇ

Обговорюючи результати роботи над проєктом, директор Гарвардського українського наукового інституту, випускник ДНУ, професор Сергій Плохій відзначив: «Для мене надзвичайно приємно бути присутнім на презентації сайту, який я відвідав не тільки як колишній завідувач кафедри загальної (всесвітньої – авт.) історії ДНУ, а й як колишній дніпровець. Маю досвід роботи з такими ресурсами, зокрема в Інституті українських студій Гарвардського університету кілька років діє проєкт «Мапа», тож знаю, скільки годин, днів і місяців потрібно на створення чогось подібного».

Вражений тим, що над сайтом працювала дуже невелика команда, яку я вітаю, дійсно, з великим успіхом. Мені відомо про трагічну історію загиблих в Ігрени, один із моїх родичів працював там, і я відвідував пам'ятник, але це була інша історія – значно міфологізована.

Проєкт дніпровських істориків відкриває справжню історію – трагічнішу, багату на людей та імпульси, які вона може давати для нас сьогодні. Платформа позиціонується як просвітницька, і вважаю, що вона має великий потенціал стати дослід-

ницькою. Бажаю колективу подальших успіхів».

Кандидатка історичних наук, доцентка Херсонського державного університету Наталя Кузовова теж залишила схвальний відгук: «Гарний, зручний, багатомовний сайт. Вітаю команду з успіхом. Мені дуже сподобалось читання листів професійними акторами, вони справляють особливе враження: чуєш ніби голос з минулого».

Сподіваємося, що сайт знайде вдячних користувачів.

Альберт ВЕНГЕР,
доцент кафедри всесвітньої історії,
Сергій ОКОВИТИЙ,
проректор з наукової роботи

Згідно з розпорядженням голови Дніпропетровської обласної ради Миколи Лукашука, до нагородження представлені шестеро науковців із трьох факультетів нашого університету.

ЗНАЙ НАШИХ

ВІДЗНАКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Так, почесну грамоту Дніпропетровської обласної ради за вагомих особистий внесок у справу навчання і виховання учнівської молоді, високий професіоналізм та активну життєву позицію отримали:

– кандидат фізико-математичних наук Олег Орлянський – доцент кафедри теоретичної фізики факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем ДНУ, керівник гуртка «КПНЗ „Мала академія наук учнівської молоді“ Дніпропетровської обласної ради»;

– кандидатка біологічних наук та кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри загального слов'янського мовознавства факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Юлія Датченко;

а також четверо представників біолого-екологічного факультету ДНУ:

– деканеса факультету, професорка кафедри біохімії та фізіології, докторка біологічних наук Олена Севериновська;

– доцентка кафедри біохімії та фізіології, кандидатка біологічних наук Світлана Кириченко;

– доцентка кафедри біохімії та фізіології, кандидатка біологічних наук Ірина Кофан;

– завідувач кафедри загальної біології та водних біоресурсів, кандидат біологічних наук Олег Маренков.

За матеріалами сайту
Дніпропетровської обласної ради

25 лютого українська спільнота, розпорошена в усьому світі, відзначатиме важливу подію – 150-річчя від дня народження Лесі Українки (Лариси Петрівни Квітки-Косач). Ця ювілейна дата неодмінно приволає нашу увагу, спонукає до перегляду й нового прочитання творів геніальної поетеси, до її виняткового мистецтва, що вже понад століття живить душі кількох поколінь українців, спраглих до рідної мови й культури.

НАТХНЕННІ МУЗАМИ

26.02.21
№2
(2982)

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПІСЕННО-ПОЕТИЧНЕ СЛОВО ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПОНАД ЧАСОМ

оприявлена специфічною – пісенно-гармонійною – ритмомелодикою поетеси мисткині й занурена в образно-метафоричну лінгвальну форму. Лірика поетеси має поліфонійно-музичну природу, її словесна архітектура нерідко відбиває багатоголосся української пісні, символізує пісенність українського народу як найважливішу ознаку його прадавньої культури. Саму ж Лесю нерідко називають символом співочої душі України.

Цілком природно, що до основних репрезентативів категорії поетичної пісенності в мові творів Лесі Українки належить слово *пісня*. Домінуючи в багатьох поезіях, воно має статус *ключового слова* – тієї «центральної точки», навколо якої семантично й смислово організовані численні ліричні тексти, наприклад: *Плинь, моя пісне, як хвиля хибкая, – / Вона не питає, куди вона плине; / Лий, моя пісне, як чайка прудкая, – / Вона не боїться, що в морі загине!.. (Грай, моя пісне!); Чи в сій стороні закривають так щільно / Небесну красу кипариси сумні, / Що пісня твоя не літає так вільно / До самого неба, як в*

давнії дні? (Зимова ніч на чужині) тощо. В індивідуально-авторській мовотворчості ключове слово *пісня* слугує лінгво-стилістичним засобом оприявлення позитивних та негативних емоцій, почуттів і відчуттів. Воно виконує роль мовного регенератора важливих фрагментів із реального життя поетеси, відбиває її багатий внутрішній світ, виплеканий у спілкуванні з мудрими людьми, із первозданною природою, із книгами, із народними піснями та з класичною музикою.

Філософію мовомислення Лесі Українки втілюють численні афористичні висловлення, що закріпилися в лінгвокультурному свесіті як класичне джерело для цитування. Багато з них містять у своїй змістовій структурі ключове слово *пісня* або споріднені назви: *Бажаю я скінчити так свій шлях, / Як починала: з співом на устах! (Мій шлях); Інші будуть співці по мені, / Інші будуть лунати пісні, / Вільні, гучні, одважні та горді / Поєднаються в ясній акорді / І полинуть у ті небеса, / Де сіяє одвічна краса, / Там на їх обізветься луною /*

Пісня та, що не згине зо мною (Зоря поезії); Так! я буду крізь сльози сміятись, / Серед лиха співати пісні, / Без надії таки сподіватись, / Буду жити! – Геть думи сумні! (Contra spem spero!) та ін.

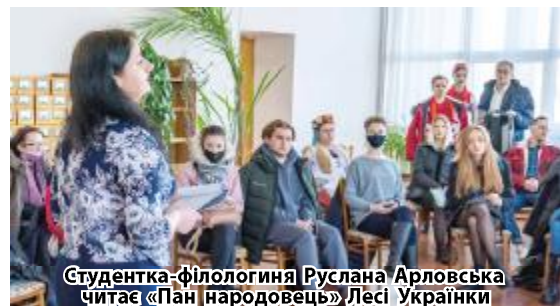
Відомо, що чимало ліричних віршів та сюжетів Лесі Українки покладені на музику. Це – романси, хори й солоспівки, симфонії, опери та балети, які ще за життя мисткині виконували Соломія Крушельницька, Ганна Крушельницька, Денис Січинський, Григорій Алчевський та інші оперні співаки. Чудові романси на слова віршів поетеси подарували українській музичній культурі геніальні композитори К. Стеценко («Стояла я і слухала весну», «Дивлюсь я на ясній зорі», «Хотіла б я піснею стати») і М. Лисенко («Не дивись на місяць весною», «Похоронний марш», присвячений роковинам Т. Шевченка).

Поетичне слово Лесі Українки – понад часом, воно становить смислово значущий сегмент українського лінгвокультурного універсуму, означеного й освяченого її піснею: *Нехай же тепер тумани непрозорі / Вкривають і небо, і серце моє, – / В піснях наших завжди сіятимуть зорі, / Вони там лишили проміння своє* (Зимова ніч на чужині).

Наталія ГОЛІКОВА,
професорка кафедри української мови,
директорка Центру історії та розвитку української мови ДНУ

Наразі осмислюємо, намагаємося зрозуміти, що означає ім'я Лесі Українки для наших сучасників. За висловом П. Загребельного, «Лариса Косач не дарма ж назвалася Лесею Українкою, бо тільки ця Леся може бути освячена іменем цілої України».

Творчість Лесі Українки – це неповторна сторінка в історії української культури, національної літературної мови, її багатогранного художнього стилю. Однією з найвиразніших рис мовомислення Лесі Українки є його поетична пісенність,

Студентка-філологиня Руслана Арловська читає «Пан народовець» Лесі Українки

Цікаві факти про поетесу від доцентки Ольги Шаф

Співає «Ой, літає соколонько» Юлія Заяць, концертмейстер Олександр Павлов

Улюблені поезії Лесі Українки у виконанні студентів нашого університету

23 лютого в залі художньої літератури наукової бібліотеки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара в рамках роботи мистецької вітальні «Світ краси» відбувся поетичний вечір до 150-річчя від дня народження Лесі Українки.

У культурологічному заході, організованому Центром гуманітарних проблем освіти та виховання молоді, взяли участь студенти факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, факультету психології та спеціальної освіти, факультету медичних технологій діагностики та реабілітації, а також гості університету – представники Дніпропетровського фахового мистецько-художнього коледжу культури. Великий поетичний вечір методистка Центру Вікторія Карпович та студентка факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Руслана Арловська.

До присутніх з вітальним словом звернувся директор Центру, професор Валентин Іваненко. «Без надії сподіваючись», Леся Українка своїм талантом і творчістю за 42 роки короткого життя змогла створити цілий світ оригінальної поезії. Натхнення в її слові знайдуть ті, хто шукають ніжну лірику, й ті, хто хоче надихнутися філософськими роздумами», – сказав Валентин Васильович. Він звернув увагу на історію родини Лариси Косач, коло її інтелектуального спілкування, роль у вихованні поетеси дядька –

видатного українського вченого і громадського діяча Михайла Драгоманова. Студенти з цікавістю дізналися про творчі й громадські зв'язки Лесі Українки з Іваном Франком, Михайлом Павликом, Ольгою Кобилянською, Василем Стефанюком, про досягнення матері поетеси – української письменниці Олени Пчілки.

Ведучі розповіли цікаві факти з життя видатної поетеси, серед яких – знання дев'яти мов, переклади європейських авторів, музичний талант, зацікавленість стародавньою історією. Про літературні досягнення Лесі Українки та її внесок у розвиток української поезії говорила доцентка кафедри української літератури Ольга Шаф.

Творча частина поетичного вечора розпочалася тим, що доцентка кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, керівниця клубу творчої молоді «Паростки» Олена Бесараб прочитала відомий ліричний твір Лесі Українки «Стояла я і слухала весну». Вірш «Мріє, не зрадь!», присвячений вічним

темам добра і мрій про майбутнє, виразно й емоційно декламувала студентка ФУІФМ Світлана Довгаль. Перегукуються з ним прочитані студенткою ФПСО Вікторією Штагер поетичні рядки – «Мрія далекая».

У поезії «Гострим полиском хвилі спалахують...» (читає студент ФМТДР Вадим Вакал) образ народної сили порівняно з бурхливим морем у місячну ніч. Не залишив нікого байдужим потужний вірш-виклик «Де ті струни» у виконанні студентки ФУІФМ Дар'ї Фесун.

Леся Українка жваво цікавилася суспільно-політичними проблемами своєї епохи й втілювала своє ставлення до них у творчості. Прикладом цього є сповнені критичної іронії «Пан народовець» і «Пан політик», прочитані студентками ФУІФМ Русланою Арловською і Дар'єю Фесун.

На поетичний вечір прийшли й майбутні студенти, щоб долучитися до мудрого слова Лесі Українки. Одна з них – учениця сьомого класу НВК №49 Анна Мироненко читала сонет «Фа» із циклу «Сім струн».

ПОЕТИЧНИЙ ВЕЧІР

Музична частина заходу була організована гостями університету – педагогами Дніпропетровського фахового мистецько-художнього коледжу культури Світланою Пушкарюк, Тетяною Магдою, Олександром Павловим і Володимиром Тіпером. Прозвучали пісні на слова Лесі Українки та українські народні музичні композиції: колискова «Місяць ясененький» (слова Лесі Українки, музика Анатолія Авдієвського), народні пісні «Летіла зозуля з яру на долину», «Над річкою край поля», «Ой, літає соколонько», «Та піду я, піду по-під ліс теменький». Їх майстерно виконали студентки коледжу Юлія Заяць, Мілена Полянська, Маріанна Прасол, Ганна Цвіркун та Світлана Шапак.

Заключним віршем поетичного вечора став «Пророк», який прочитала студентка ФУІФМ Світлана Довгаль. «...Та слава про них загримить до зірок, Що є з їх народу пророк» – ці слова можна назвати справжнім символом життя і творчості поетеси боротьби і мужності – Лесі Українки.

Сергій ЛЯПІН,
старший лаборант Центру гуманітарних проблем освіти та вихання молоді

МАГІСТЕРСЬКУ ПРОГРАМУ «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС» - АКРЕДИТОВАНО!

У листопаді на кафедрі туристичного бізнесу та гостинності факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара працювала експертна комісія з акредитації освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» спеціальності 242 туристичний бізнес» рівнем вищої освіти.

Під час роботи комісії пройшли зустрічі з викладацьким складом кафедри, адміністрацією факультету та університету, студентською спільнотою та партнерами кафедри туристичного бізнесу та гостинності. Усі зустрі-

чі пройшли в онлайн-режимі.

Гарант освітньої програми кандидатка економічних наук, доцентка Вікторія Редько розповіла про конкурентні переваги освітньої програми, які забезпечують упроваджені в навчальний процес інноваційні методи навчання. Крім того, формування практичних навичок і вмінь на базі сучасних теоретичних знань є першочерговим завданням відповідно до вимог роботодавців, які дозволяють студентам уже з першого курсу відчувати переваги навчання на факультеті економіки ДНУ та бути

Колектив кафедри

впевненими в майбутньому працевлаштуванні.

Рекомендації щодо акредитації освітньої програми були зазначені у висновках експертної групи й галузевої експертної ради. А 26 січня 2021 р. на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти було одностайно прийнято остаточне рішення про акредитацію. Це рішення

ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ

є результатом оцінки професійної й злагодженої роботи колективу кафедри, факультету, університету й усіх стейкхолдерів, задіяних у реалізації освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес».

Вітаємо колектив кафедри туристичного бізнесу та гостинності факультету економіки з успішним проходженням акредитації освітньої програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти!

Вікторія РЕДЬКО,
доцентка кафедри туристичного бізнесу та гостинності
Ольга ПАЩЕНКО,
доцентка кафедри міжнародної економіки і світових фінансів

ЛІРИЧНИЙ НАСТРІЙ

14 лютого Палац студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара запросив відвідувачів на незвичайну театральномузичну екскурсію.

«КОХАННЯ. ДЕТЕКТИВНА ІСТОРІЯ»

Уперше захід поєднав у собі одразу три напрями: екскурсію з елементами історій життя і кохання відомих історичних постатей, які побували під дахом Потьомкінського палацу, музичні виступи та виставу.

«Ми прагнули налаштувати наших гостей на романтичний настрій, тому активно попрацювали над змістовністю екскурсії, підібрали музичний репертуар і навіть показали гостям повноцінну виставу про одну з великої кількості версій кохання, життя і смерті видатного композитора XVIII століття, Вольфганга Амадея Моцарта», – розповіла директорка Палацу студентів Оксана Рудковська.

Розпочався вечір зі знайомства з історією Палацу, в яку були вилетіні три історії кохання:

Григорія Потьомкіна та імператриці Катерини Великої, імператора Миколи II і його дружини Олександри Федорівни, а також акторки німого кіно Віри Холодної та її чоловіка Володимира.

Потім гостей запросили на музичний вечір, який поєднав у собі класичні твори, виконані Тетяною Кротковою (рояль) та керівником ансамблю «Овація» Владиславом Лисаном (скрипка), спів у виконанні керівника народної студії сучасного вокалу «Мрія» Людмили Іщенко. Розіграш приємних пам'ятних подарунків провела сама Катерина Велика, яку зіграла студентка факультету систем і засобів масової комунікації Світлана Пархомук.

«Стало одразу помітно, що

гості, які щойно прослухали екскурсію в історію Палацу, вражені тим, як гармонійно переплетені дві частини заходу. А вже завітавши до нашої кімнати з білим роєм на музичну частину вечора, їх зустріли переодягнені в історичні костюми музиканти. А коли я в амбула Катерини II розпочала розіграш подарунків, гості були приємно здивовані й активно брали участь у процесі», – поділилася враженнями Світлана Пархомук, учасниця народної студії сучасного вокалу «Мрія».

Продовжився вечір виставою «Неизвестный квартет» (за п'єсою Дмитра Мінчонка) народного театру-студії «Маски» (керівник заслужений працівник культури України Ігор Трахт).

Така насичена програма по-

Музичний супровід романтичної екскурсії забезпечили Людмила Іщенко, Світлана Пархомук, Владислав Лисан

дарувала відвідувачам гарний настрій і нікого не залишила байдужим.

Ось так незвичайно, цікаво та незабутньо привітав із Днем закоханих своїх відвідувачів

Палац студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ольга ЖИВЕТЬЄВА,
головна адміністраторка
Палацу студентів

Слово «слідувати» уживають в українській мові досить рідко зі значенням «рухатися слідом за кимось», наприклад: «Козаки, вишикувавшись в колону по двоє, мовчки слідували за своїм отаманом» (Ю. Сорока). В інших значеннях використання лексеми слідувати філологи вважають ненормативним. Основними українськими відповідниками активного в сучасній російській мові слідувати є *іти, прямувати, простувати, наставати, наступати*.

ХТО І ЗА КИМ МАЄ «СЛІДУВАТИ?»

Запам'ятаймо: *поезд следует без остановок – потяг їде без зупинок, за зимою следует весна – за зимою настає весна, поезд дальнего следования – потяг далекого прямування. Маємо й інші варіанти перекладу цього слова в усталених конструкціях: продолжение следует – далі буде, слідувати при меру – наслідувати приклад, слідувати логике – йти за логикою, слідувати советам – виконувати поради, слідувати обычаем – дотримуватися звичаїв, як следует – як слід, как и следовало ожидать – як і треба було (варто було) сподіватися.*

Звернімо також увагу на те, що в сучасному мовленні неправильним є вживання дієприкметника слідующий, що є буквальним перекладом російського слідующий. Натомість ви-

користуйтемо прикметник наступный у часовому й просторовому значенні. Запам'ятаймо: *слідующий год – наступний рік, в слідующий четверг – наступного четверга, выходим на слідующей остановке – виходимо на наступній зупинці. Утім, не завжди російське слідующий варто перекладати словом наступный. Перед переліком використуйтемо займенник такой.*

МОВОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Наприклад: На конференції були висвітлені такі питання.

Отже, заміна в згаданих прикладах дієслів однією лексемою слідувати в усному й писемному мовленні свідчить про недостатнє знання мови й спричинює збіднення її лексичного потенціалу.

Валерія КОРОЛЬОВА,
д-р філол. наук, завідувачка
кафедри української мови

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГолошує конкурс на заміщення вакантних посад:

• провідного наукового співробітника НДЛ наземної екології, лісового ґрунтознавства та рекультивациі земель НДБ біології (д/б теми 4-650-20) – 1 штатна одиниця (повна ставка)
(науковий ступінь, не менше 10 років досвіду. Претендент повинен опублікувати за 10 попередніх років не менше 10 публікацій, у тому числі не менше однієї статті в періодичних виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, та/або патентів, вільне володіння державною мовою України).

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3х4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимо-

гою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату старшого наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.
Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ОГОЛОШЕННЯ

8 лютого пішов із життя Аркадій Ісаакович Маневич – доктор технічних наук, професор кафедри теоретичної та комп'ютерної механіки. Аркадій Ісаакович народився 2 січня 1940 року в місті Могильов (Білорусь) у сім'ї лікарів. Після закінчення в 1962 році з відзнакою механіко-математичного факультету ДДУ за фахом «механіка», він працював інженером у конструкторському бюро, науковим співробітником Дніпропетровського відділення Інституту механіки АН УРСР, навчався в заочній аспірантурі Центрального Інституту

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА АРКАДІЯ ІСААКОВИЧА МАНЕВИЧА

авіаційного моторобудування під керівництвом відомого вченого-механіка І.А. Бірґера. У 1967 році захистив кандидатську дисертацію. У 1974-2000 рр. працював у Дніпропетровському хіміко-технологічному інституті доцентом та професором кафедри вищої математики, професором кафедри теоретичної механіки та опору матеріалів. Докторську дисертацію захистив у 1989 році, а в 1991 отримав учене звання професора. Із 2001 року Аркадій Ісаакович працював професором кафедри обчислювальної механіки і міцності конструкцій Дніпропетровського національного університету, а з 2016 року – професором кафедри теоретичної та комп'ютерної механіки. Він був прекрасним лектором, із глибокими знаннями з різних напрямів фізико-математичних (і не тільки) наук. Прекрасно ви-

кладав теоретичну і будівельну механіку, теорію коливань, стійкість деформівних систем, теорію пластин і оболонок, основи нелінійної механіки і навіть такі суто математичні дисципліни, як диференціальна геометрія, комплексний і тензорний аналіз.

А.І. Маневич – відомий учений зі світовим ім'ям. Основні напрями його наукової діяльності – стійкість та оптимальне проектування тонкостінних конструкцій, методи нелінійного програмування, коливання лінійних та нелінійних багатовимірних систем, методологія механіки. Розробив і експериментально обґрунтував нелінійну теорію зв'язаної втрати стійкості підсилених тонкостінних конструкцій. Розробив ефективні чисельні методи безумовної мінімізації функцій і нелінійного програмування. Розвинув теорію резонансних

коливань нелінійних систем із близькими власними частотами. Він автор понад 250 робіт, у тому числі восьми монографій у галузі механіки деформівного твердого тіла, нелінійної динаміки, методології механіки й обчислювальної математики. Одна з монографій була видана у Великій Британії, у шести монографіях, виданих у Польщі, він був одним зі співавторів. Протягом останніх 30 років був ініціатором плідних наукових зв'язків та співпраці з низкою зарубіжних наукових центрів, зокрема, польських технічних університетів.

Аркадій Ісаакович брав участь у роботі багатьох міжнародних конференцій, симпозіумів та конгресів із механіки і математики в Австрії, Італії, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Росії, Чехії, був редактором понад двадцяти збірок праць конференцій.

Член Європейського товариства механіків *EUROMECH* і німецької спілки з прикладної математики та механіки *GAMM*. Був членом двох спеціалізованих вчених рад (при ДНУ і ПДАБА), членом редколегії журналу *Mechanics and Mechanical Engineering* (Польща).

Професор А.І. Маневич завжди до кінця відстоював власну точку зору і щодо оцінювання знань студентів, і стосовно пошуку наукових істин. Він був глибоко ерудованою людиною, мав енциклопедичний рівень знань, завжди був готовий ділитися своїми ідеями зі студентами, аспірантами, колегами.

Щиро співчуваємо його рідним, близьким. Пам'ять про Аркадія Ісааковича завжди збережеться в наших серцях.

Коллектив кафедри теоретичної та комп'ютерної механіки